Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0249

Nova strategija za medijsko pismenost in digitalno učenje

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2026 o novi strategiji za medijsko pismenost in digitalno učenje (2025/2181(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) glede na spreminjajoče se tržne razmere[1],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1083 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu in spremembi Direktive 2010/13/EU (evropski akt o svobodi medijev)[2],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah)[3],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in

---

1 UL L 303, 28.11.2018, str. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj.
2 UL L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.
3 UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

(EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci)[4],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o oblikovanju politike na področju digitalnega izobraževanja[5],

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. maja 2022 z naslovom Digitalno desetletje za otroke in mlade: nova evropska strategija za boljši internet za otroke (BIK+) (COM(2022)0212),

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 12. novembra 2025 z naslovom Evropski ščit za demokracijo: spodbujanje močnejših in odpornejših demokracij (JOIN(2025)0791),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2025 o akcijskem načrtu za temeljne spretnosti (COM(2025)0088),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. decembra 2020 z naslovom Evropski mediji v digitalnem desetletju: akcijski načrt za podporo okrevanju in preoblikovanju (COM(2020)0784),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. februarja 2026 z naslovom Akcijski načrt za boj proti spletnemu nadlegovanju „Varnejši na spletu, močnejši skupaj“ (COM(2026)0071),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2026 z naslovom Strategija o medgeneracijski pravičnosti (COM(2026)0110),

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2025 o zaščiti mladoletnikov na spletu[6],

– ob upoštevanju pakta OZN za prihodnost z dne 22. septembra 2024,

– ob upoštevanju Resolucije Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine z naslovom strategija Evropske unije za mlade 2019–2027[7],

– ob upoštevanju publikacije Komisije z naslovom Smernice za etično uporabo umetne inteligence in podatkov pri poučevanju in učenju za izobraževalce, objavljene leta 2026,

---

4 UL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
5 UL C 494, 8.12.2021, str. 2.
6 UL C, C/2026/1708, 24.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1708/oj.
7 UL C 456, 18.12.2018, str. 1.

– ob upoštevanju publikacije Komisije z naslovom Smernice za poučevanje računalništva in informatike: praktične strategije za evropske učilnice, objavljene leta 2026,

– ob upoštevanju publikacije Komisije z naslovom *Wellbeing and mental health at school – Guidelines for education policymakers* (Dobrobit in duševno zdravje v šoli – Smernice za oblikovalce politik na področju izobraževanja), objavljene leta 2024,

– ob upoštevanju publikacije Skupnega raziskovalnega središča z naslovom *Social media usage and adolescents' mental health in the EU* (Uporaba družbenih medijev in duševno zdravje mladostnikov v EU), objavljene leta 2025,

– ob upoštevanju poročil Unesca, zlasti poročila z naslovom *Media and information literacy for all:* closing the gaps: *global analysis of the current state of play of media and information literacy* (Medijska in informacijska pismenost za vse: odprava vrzeli – globalna analiza trenutnega stanja medijske in informacijske pismenosti), objavljenega leta 2025,

– ob upoštevanju publikacije OECD z naslovom *PISA 2022 Results (Volume II): Learning During – and From – Disruption* (Rezultati raziskave PISA 2022 (zvezek II): učenje med motnjami in iz njih), objavljene leta 2023,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. oktobra 2025 z naslovom Smernice o ukrepih za zagotavljanje visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov na spletu v skladu s členom 28(4) Uredbe (EU) 2022/2065[8],

– ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989 in splošne pripombe št. 25 iz leta 2021 o otrokovih pravicah v zvezi z digitalnim okoljem,

– ob upoštevanju publikacije OECD z naslovom *Recommendation of the Council on Children in the Digital Environment* (Priporočilo Sveta o otrocih v digitalnem okolju), objavljene leta 2025,

– ob upoštevanju publikacije Sveta Evrope z naslovom *Guidelines to respect, protect and fulfil the rights of the child in the digital environment* (Smernice za spoštovanje, varstvo in uresničevanje otrokovih pravic v digitalnem okolju), objavljene leta 2018,

– ob upoštevanju poročila Sveta Evrope z naslovom *Media Literacy for All: Supporting marginalised groups through community media*

---

[8] UL C, C/2025/5519, 10.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj.

(Medijska pismenost za vse: podpora marginaliziranim skupinam prek skupnostnih medijev), objavljenega leta 2020,

– ob upoštevanju političnega dokumenta usmerjevalnega odbora Sveta Evrope za medije in informacijsko družbo (CDMSI) z naslovom *National Media and Information Literacy (MIL) Strategies: Practical Steps and Indicators* (Nacionalne strategije medijske in informacijske pismenosti: praktični koraki in kazalniki), objavljenega decembra 2025,

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A10-0173/2026),

A. ker sta medijska pismenost in digitalno učenje bistvena za opolnomočenje državljanov s kritičnimi znanji in spretnostmi, potrebnimi za samostojno in odgovorno ocenjevanje, preverjanje, ustvarjanje in izmenjavo informacij in medijskih vsebin na tradicionalnih in spletnih platformah ter za sprejemanje ozaveščenih odločitev v današnjem nenehno razvijajočem se informacijskem okolju; ker se s temi spretnostmi krepijo državljanska udeležba, socialna vključenost in demokratična odpornost;

B. ker medijska pismenost in digitalno učenje zagotavljata osnovna znanja in spretnosti v sodobni družbi ter sta ključna v boju proti širjenju dezinformacij, zmanjševanju zaupanja v medije ter vplivu spletnih platform, novih medijskih akterjev, kot so vplivneži in ustvarjalci vsebin, in umetne inteligence; ker sta medijska pismenost in digitalno učenje potrebna zaradi spremenjenih vzorcev porabe informacij, ki temeljijo na „kulturi podrsavanja“;

C. ker sta medijska pismenost in digitalno učenje nepogrešljiva za digitalno dobrobit uporabnikov;

D. ker so se načini dostopanja do medijev in digitalnih vsebin zelo spremenili, saj uporabniki, zlasti mladoletniki in mladi, vse pogosteje izbirajo prilagojene vsebine na platformah družbenih medijev, pozorno spremljajo dejavnosti vplivnežev, se močno zanašajo na algoritemska priporočila in so pogosto pozorni krajši čas kot so bili, ko so še uporabljali tradicionalne medije; ker lahko družbeni mediji vire hitro prilagodijo posameznikom in s tem uporabnike, zlasti mladoletnike, starejše uporabnike in druge ranljive uporabnike, izpostavijo tveganju, da bo škodljivih vsebin vse več ali bodo ujeti v informacijskih mehurčkih;

E. ker lahko nekatere oblikovne značilnosti digitalnih platform, vključno s sistemi algoritemskih priporočil, vplivajo na izbor in vidnost vsebin ter lahko prispevajo k tveganjem, povezanim z dobrim počutjem uporabnikov in njihovo izpostavljenostjo škodljivim vsebinam;

F. ker bi v sedanjih geopolitičnih razmerah morali imeti ljudje v EU širok nabor kognitivnih, tehničnih in socialnih spretnosti, da lahko učinkovito dostopajo do medijskih vsebin ter jih analizirajo in tako ostanejo odporni proti morebitnim manipulativnim dejanjem ali hibridnim napadom, katerih cilj je destabilizirati državljanski diskurz in demokratične procese;

G. ker je visokokakovostno, neodvisno in pluralistično novinarstvo temelj demokratičnih družb in ima ključno vlogo pri krepitvi medijske pismenosti, preprečevanju dezinformacij in povečevanju zaupanja državljanov v informacijski ekosistem, kar pozitivno vpliva na gospodarsko vzdržnost medijskega sektorja; ker imajo javni mediji ključno vlogo pri uresničevanju teh ciljev ter potrebujejo ustrezno in trajnostno financiranje;

H. ker je treba medijsko pismenost in digitalno izobraževanje obravnavati kot sestavni del celovite strategije vseživljenjskega učenja, ki bi morala zajemati posebne potrebe učencev in deležnikov v izobraževalnem in informacijskem ekosistemu, vključno s starši, skrbniki, izobraževalci, mediji, novinarji, knjižnicami, organizacijami civilne družbe in novimi medijskimi akterji, kot so vplivneži in ustvarjalci vsebin; ker strategija o medgeneracijski pravičnosti priznava vseživljenjsko učenje, digitalne spretnosti, medijsko pismenost in aktivno sodelovanje vseh starostih skupin kot ključne pogoje za medgeneracijsko pravičnost in odpornost demokratičnih družb;

I. ker so za učinkovito medijsko pismenost in digitalno učenje potrebne enake možnosti pri dostopu do izobraževanja in pluralistično informacijsko okolje;

J. ker otroci do družbenih medijev dostopajo vse mlajši, 97 % mladih v EU uporablja internet vsakodnevno, platforme družbenih medijev pa za mlade, stare od 15 do 24 let, postajajo tudi glavni vir informacij[9];

K. ker se pristopi k medijski pismenosti in digitalnemu učenju po EU razlikujejo, zlasti vključevanje v učne načrte ter raven finančne ali upravne podpore za povezane ukrepe ali programe, razlikujejo pa se tudi pristojni organi ali telesa in sodelovanje med njimi;

L. ker je v splošni pripombi št. 25 o otrokovih pravicah v zvezi z digitalnim okoljem, ki jo je leta 2021 sprejel Odbor OZN za otrokove pravice, določeno, da je treba otrokove pravice v digitalnem okolju spoštovati, varovati in uresničevati ter da morajo ponudniki digitalnih storitev pri dajanju svojih produktov in storitev na voljo

---

9 Maza, M. T. in drugi, *Association of habitual check behaviors on social media with longitudinal functional brain development* (Povezava rednega preverjanja družbenih medijev z longitudinalnim funkcionalnim razvojem možganov), JAMA Pediatrics, zvezek 177, 2. izdaja, 2023, str. 160–167.

otrokom upoštevati najvišje standarde etike, zasebnosti in varnosti ter zagotavljati njihovo primernost glede na starost;

M. ker bi bilo treba medijsko pismenost in digitalne učne spretnosti začeti razvijati že v zgodnjem otroštvu, pri čemer bi morala njihova uvedba v osnovnošolsko izobraževanje prispevati k boljši pripravi otrok na izzive digitalnega okolja na način, ki bi bil primeren njihovi starosti in razvoju; ker so ta znanja in spretnosti enako pomembni skozi vse življenje posameznika ter je zato potreben pristop vseživljenjskega učenja;

N. ker so mladoletniki zaradi prezgodnjega uvajanja digitalnih orodij ali tehnologij, preden se njihove temeljne spretnosti medijske pismenosti in kritično mišljenje razvijejo z analognimi orodji, izpostavljeni številnim digitalnim tveganjem in škodi na spletu, ki jih morda še niso sposobni prepoznati ali obvladovati;

O. ker so vse skupine prebivalstva, zlasti mladoletniki, mladi, starejši, invalidi in ljudje na podeželskih ali oddaljenih območjih z omejeno digitalno infrastrukturo še vedno bolj izpostavljeni tveganju izkoriščanja v digitalnem okolju; ker so državljani vseh starosti, zlasti mladoletniki, katerih kognitivne sposobnosti se še razvijajo, izpostavljeni tveganjem, povezanim z vsebinami, ki so ustvarjene z umetno inteligenco, in klepetalnimi boti;

P. ker oblikovalci politik tako na nacionalni ravni kot tudi na ravni EU razpravljajo o uvedbi najnižje starosti za zaščito mladoletnikov pri uporabi spletnih platform, vključno z razpravami o najnižji starosti, preverjanju starosti in starševskem nadzoru;

Q. ker je Komisija marca 2026 ustanovila posebno namensko skupino strokovnjakov za varnost otrok na spletu, katere naloga je pripraviti priporočila za boljšo zaščito otrok in njihovo opolnomočenje v digitalnem okolju; ker ta skupina obravnava tudi pomen medijske pismenosti in digitalnega učenja za otroke, starše in izobraževalce;

R. ker zakonodaja EU o avdiovizualnih medijskih storitvah in medijih vsebuje opredelitev in priznava pomen medijske pismenosti, zlasti s členom 2, točka 21, evropskega akta o svobodi medijev in obveznostmi glede medijske pismenosti iz direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah; ker člen 13 evropskega akta o svobodi medijev Evropskemu odboru za medijske storitve nalaga izmenjavo primerov dobre prakse na področju medijske pismenosti;

Glavni elementi novega pristopa k medijski pismenosti in digitalnemu učenju

1. poudarja, da bi moral biti v prihodnost usmerjen pristop k medijski pismenosti in digitalnemu učenju namenjen temu, da se ljudi vseh starosti opremi z znanji in spretnostmi, s katerimi bodo lahko v celoti izkoristili digitalno okolje, povečali ustvarjalne spretnosti, imeli

korist zaradi izpostavljenosti različnim virom ter se izognili tveganjem, povezanim z uporabo in zasnovo spletnih platform;

2. poudarja vlogo, ki jo ima medijska pismenost pri opremljanju posameznikov s spretnostmi kritičnega mišljenja, ki prispevajo k ozaveščenemu in avtonomnemu odločanju v demokratičnih procesih ter krepijo državljansko odgovornost za boj proti dezinformacijam, polarizaciji ter tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju, zlasti v okviru volitev;

3. poudarja, da bi se morala medijska pismenost in digitalno učenje odražati v širših pobudah EU za zaščito demokratičnih procesov, tudi v okviru evropskega ščita za demokracijo;

4. priznava, da mora biti način poučevanja medijske pismenosti in digitalnega učenja inovativen in namenjen vsem skupinam prebivalstva ter da ga je treba prilagoditi potrebam učencev, zlasti ranljivih uporabnikov, ki so prikrajšani zaradi geografskih, družbenih, kulturnih in gospodarskih dejavnikov;

5. priznava vrednost vrstniškega izobraževanja, ki ga izvajajo centri za varnejši internet in organizacije civilne družbe, kot učinkovitega orodja za obveščanje otrok in mladostnikov o varni uporabi interneta, ki dopolnjuje formalno izobraževanje;

6. poudarja ključno vlogo medijske pismenosti in digitalnega učenja pri opolnomočenju uporabnikov za varno obvladovanje digitalnega okolja, tudi v boju proti spletnemu nadlegovanju in drugim oblikam škode na spletu; poudarja zlasti, da je zagotavljanje spretnosti na področju medijske pismenosti in digitalnega učenja na celotni izobraževalni poti in v okviru dejavnosti vseživljenjskega učenja ključno za razvoj in krepitev kritičnega mišljenja, samozavedanja in odgovornega vedenja na spletu;

7. poudarja, da bi bilo treba s politikami na področju medijske pismenosti izboljšati ozaveščenost o tem, kako digitalna okolja in zasnova platform vplivajo na način dostopa do informacij, vključno s sposobnostjo razumevanja delovanja algoritmov ter prepoznavanja zasvajajoče zasnove in čustveno manipulativnih vsebin;

8. poudarja, da imajo digitalna okolja vse večji vpliv na duševno zdravje in dobrobit uporabnikov; poziva Komisijo in države članice, naj v programe medijske pismenosti in digitalnega učenja vključijo razvoj digitalne empatije, odgovorno vedenje na spletu in razumevanje vpliva digitalnega okolja na duševno zdravje in dobrobit kot pomembnih elementov pri preprečevanju spletnega nadlegovanja in spodbujanju digitalnega dobrega počutja;

9. poudarja, da je treba uporabiti vsa razpoložljiva ustrezna regulativna orodja in po potrebi spodbujati sodelovanje med vsemi ustreznimi

akterji, da bi dosegli pristop EU k medijski pismenosti in digitalnemu učenju;

10. poudarja, da je treba poglobiti sodelovanje med javnimi in zasebnimi deležniki za spodbujanje medijske pismenosti v EU; poudarja pomembno vlogo organizacij civilne družbe, pobud skupnosti, prostovoljcev in kulturnih akterjev pri vzpostavljanju zaupanja, s čimer se spodbuja dialog v javni razpravi;

11. pozdravlja delo strokovne skupine za medijsko pismenost in evropske opazovalnice digitalnih medijev (EDMO) ter njuno pomembno vlogo pri povezovanju oblikovalcev politik, raziskovalcev in strokovnjakov, da bi oblikovali multidisciplinarno skupnost strokovnjakov, izmenjevali primere dobre prakse in izboljšali ozaveščenost; poziva h krepitvi njunih dejavnosti na področju medijske pismenosti, da bi podprli sodelovanje med državami članicami;

12. poudarja, kako pomembno je, da sta medijska pismenost in digitalno učenje del učnih načrtov v celotnem procesu formalnega izobraževanja ter da se razvije celosten in na dokazih temelječ pristop k uporabi digitalnih tehnologij v šolah;

13. poudarja, kako pomembno je spodbujati medijsko pismenost in digitalno učenje zunaj formalnega izobraževanja ter na delovnem mestu, s čimer se zagotovita vseživljenjsko učenje in vsedružbeni pristop, ki vključuje vlade, izobraževalne ustanove, civilno družbo, medijske organizacije, tehnološke platforme in družine;

14. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami vzpostavi strukturiran okvir za spremljanje in ocenjevanje nacionalnih ukrepov za medijsko pismenost, vključno z merljivimi kazalniki za ocenjevanje znanja, vedenjskih rezultatov, razvoja kritičnega mišljenja in odpornosti proti dezinformacijam, med drugim z longitudinalnimi študijami ter ocenjevanjem pristopov, primernih starosti, in programov za podporo staršev;

Medijska pismenost in digitalno učenje: krepitev stebrov sodobnega medijskega ekosistema

15. poziva institucije EU in države članice, naj si skupaj prizadevajo za usklajen pristop EU k medijski pismenosti in digitalnemu učenju;

16. poziva Komisijo, naj oceni in po potrebi predlaga jasen skupni pristop EU k starosti primernemu dostopu do spletnih platform, zlasti platform družbenih medijev, v skladu s pristopom, ki temelji na zaščiti dobrobiti otrok, priznavanju kognitivnega in čustvenega razvoja mladoletnikov ter potrebi po zagotavljanju varnega in starosti primernega digitalnega okolja, pri čemer se v celoti spoštujejo temeljne pravice in razlike med nacionalnimi pristopi;

17. poziva Komisijo, naj oceni ustrezne določbe direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, poskrbi za njeno izvrševanje in predlaga ciljno usmerjene spremembe za nadaljnje povečanje ravni zaščite uporabnikov na platformah za izmenjavo videov, zlasti mladoletnikov, razširi pravila o medijskih vsebinah na vplivneže in ustvarjalce vsebin ter zagotovi učinkovito označevanje vsebin, ki so ustvarjene ali prirejene z umetno inteligenco in komercialno sponzorirane, ne da bi se pri tem zanašala zgolj na oznake ali avtomatizirane kazalnike;

18. poziva k oblikovanju in spodbujanju kodeksov ravnanja ter jasnih smernic za vplivneže in ustvarjalce vsebin o vključevanju načel medijske pismenosti in digitalnega učenja v njihove vsebine, saj imajo pomembno vlogo pri oblikovanju vzorcev porabe informacij, zlasti med mladimi; spodbuja spletne platforme, naj omogočijo večjo prepoznavnost vsebin, ki aktivno spodbujajo medijsko pismenost, kritično mišljenje in varnost na spletu, tudi s priporočilnimi sistemi;

19. poziva države članice, naj zagotovijo učinkovit nadzor in poskrbijo, da bodo platforme za izmenjavo videov izpolnjevale svojo obveznost zagotavljanja učinkovitih ukrepov in orodij za medijsko pismenost ter ozaveščanja uporabnikov o teh ukrepih in orodjih, kot je določeno v členu 28b(3) direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah; poziva nacionalne regulativne organe in telesa, naj uporabijo mehanizem sodelovanja, vzpostavljen v skladu s členom 15 evropskega akta o svobodi medijev, da bi zagotovili učinkovito izvrševanje te obveznosti v EU;

20. opozarja, da morajo države članice na podlagi člena 33a direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah promovirati medijsko pismenost in sprejeti ukrepe za razvoj veščin medijske pismenosti ter Komisiji poročati o izvajanju teh ukrepov; spodbuja nacionalne medijske regulatorje, naj se pri oblikovanju teh ukrepov posvetujejo s predstavniki vseh skupin prebivalstva ter naj pri njihovi uporabi uporabijo prilagojen pristop, pri katerem se bodo obravnavale potrebe vseh starostnih skupin; poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo imeli ti organi stabilno in namensko financiranje za spodbujanje in izvajanje ukrepov za medijsko pismenost;

21. poziva zelo velike spletne platforme, naj uvedejo razumne, sorazmerne in učinkovite blažilne ukrepe za obravnavanje sistemskih tveganj, ki izhajajo iz izkoriščanja nezadostne medijske pismenosti in digitalnih učnih spretnosti uporabnikov, zlasti mladoletnikov, kot določa akt o digitalnih storitvah; poziva zelo velike spletne platforme, naj izvajajo ocene učinka medijske pismenosti in digitalnega učenja, da bi proaktivno opredelile, kako lahko zasnova njihovih storitev vpliva na zmožnost uporabnikov, da dostopajo do vsebin, jih ustvarjajo in se z njimi ukvarjajo;

22. poudarja, da bi bilo treba pri teh ocenah učinka upoštevati tudi učinke na dobrobit uporabnikov ter kognitivni in socialno-čustveni razvoj in duševno zdravje, pa tudi tveganja, povezana z značilnostmi zasnove, ki spodbujajo čim večjo vključenost uporabnikov ali bi lahko povzročale zasvojenost; poziva, naj bodo te ocene pregledne, neodvisne in javno dostopne;

23. poziva Komisijo, naj poskrbi, da se bodo zaveze glede medijske pismenosti učinkovito izvajale v okviru kodeksa ravnanja glede dezinformacij iz akta o digitalnih storitvah;

24. poziva Komisijo, naj v revizijo smernic na podlagi akta o digitalnih storitvah o ukrepih za zagotavljanje visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov na spletu vključi medijsko pismenost in digitalno učenje, zlasti ukrepe v zvezi z medijsko pismenostjo in digitalnim učenjem, ki bi jih spletne platforme lahko sprejele, da bi mladoletnikom zagotovile spletno izkušnjo, primerno njihovi starosti;

25. poziva Evropski odbor za medijske storitve, naj uporabi strukturiran dialog iz člena 19 evropskega akta o svobodi medijev za spremljanje ukrepov, ki jih sprejmejo zelo velike spletne platforme v zvezi z medijsko pismenostjo, in naj okrepi dialog med ponudniki medijskih storitev o spodbujanju medijske pismenosti in digitalnega učenja ter prepoznavnosti uglednih medijev na spletu;

26. poudarja, da morajo politike medijske pismenosti v celoti spoštovati svobodo izražanja in pluralnost medijev ter bi morale opolnomočiti uporabnike, ne da bi omejevale dostop do različnih virov informacij;

27. poudarja, da medijska pismenost ni odvisna le od sposobnosti uporabnikov, da kritično presojajo informacije, temveč tudi od obstoja močnega, neodvisnega in visokokakovostnega novinarstva, ki zagotavlja zanesljive, preverjene in pluralistične informacije; poziva Komisijo, naj okrepi podporo tradicionalnim medijem na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni, saj imajo ključno vlogo pri obveščanju državljanov, med drugim s spodbujanjem pravičnega plačila za novinarske vsebine in zagotavljanjem trajnostnega financiranja, zlasti prek programov, kot je prihodnji program AgoraEU;

28. poziva Komisijo, naj v okviru programa za odpornost medijev prednostno obravnava ukrepe za medijsko pismenost in poskrbi, da bodo ti ukrepi dosegli vse starostne skupine (mlade, odrasle in starejše) na podeželskih, oddaljenih in mestnih območjih;

29. poziva države članice, naj zagotovijo, da nacionalni ukrepi na področju medijske pismenosti vključujejo posebne strategije ozaveščanja za socialno-ekonomsko prikrajšane skupine, invalide, ljudi, ki živijo na oddaljenih območjih, in tiste z nižjimi ravnmi digitalnih spretnosti, da bi preprečili, da bi se zaradi vrzeli v medijski pismenosti in digitalnem učenju stopnjevale širše neenakosti;

30. poudarja, da je treba poskrbeti za stabilno in dolgoročno financiranje EU za medijsko pismenost in digitalno učenje; poziva Komisijo, naj v okviru ustreznih programov EU, vključno s prihodnjim programom AgoraEU, prednostno obravnava pobude za medijsko pismenost, s poudarkom na kritičnem mišljenju, odpornosti proti dezinformacijam in pluralnosti medijev;

31. poziva strokovno skupino Komisije za medijsko pismenost, Evropski odbor za medijske storitve in Evropski odbor za digitalne storitve, naj tesno sodelujejo pri zadevah, povezanih z medijsko pismenostjo in digitalnim učenjem, ter pripravijo nadaljnje smernice o praktičnih ukrepih, ki bi jih bilo mogoče sprejeti na nacionalni ravni;

32. poziva Komisijo, naj evropski teden medijske pismenosti nadgradi v letni vodilni dogodek, na katerem bi predstavili primere dobre prakse in zagotovili vključujoč forum za razpravo in povečanje zmogljivosti, ter naj spodbuja najrazličnejše deležnike in institucije, vključno s pisarnami Evropskega parlamenta za stike v državah članicah in mednarodnimi organizacijami, naj dejavno sodelujejo pri spodbujanju medijske pismenosti in digitalnega učenja, pri čemer naj poskrbi, da bodo ti dogodki odražali pluralnost stališč;

Medijska pismenost in digitalno učenje: spodbujanje celostnega in v prihodnost usmerjenega izobraževalnega sistema

33. poziva Komisijo, naj digitalno pismenost in digitalno izobraževanje prizna kot temeljni spretnosti za vse državljane; poziva države članice, naj medijsko pismenost in digitalno učenje vključijo v svoje učne načrte, in sicer na način, primeren starosti učencev; poudarja, da se lahko za spodbujanje medijske pismenosti uporabijo analogna orodja;

34. poziva Komisijo, naj v načrtu za prihodnost digitalnega izobraževanja in spretnosti do leta 2030 posebno pozornost nameni medijski pismenosti ter krepitvi digitalnih kompetenc, preprečevanju spletnega nadlegovanja in spodbujanju digitalne dobrobiti;

35. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami pripravi evropski priročnik in drugo izobraževalno gradivo o medijski pismenosti, prilagojeno vsem starostnim skupinam in ravnem izobraževanja, ter organizira redne delavnice, osredotočene na kritično mišljenje, preverjanje virov informacij, pluralnost medijev, odgovorno sodelovanje v medijih ter vlogo organizacij za preverjanje dejstev, novinarskih samoregulativnih organov in skupnostnih medijev, pa tudi smernice za starše in skrbnike o starosti primerni uporabi medijev, spletnih tveganjih in umetnointeligenčnih orodjih;

36. spodbuja države članice, naj se pri oblikovanju in ocenjevanju pobud za medijsko pismenost in digitalno učenje posvetujejo in sodelujejo z izobraževalci, raziskovalci, akademskimi krogi, organizacijami civilne

družbe, starši, skrbniki in mladinskimi organizacijami, da bi poskrbele, da bodo ustrezale potrebam učencev in izobraževalcev;

37. poziva države članice in Komisijo, naj poskrbijo, da se bodo digitalna učna orodja v izobraževanju uporabljala brez neprimernega komercialnega vpliva; poudarja, da bi moralo biti sodelovanje z akterji iz zasebnega sektorja pregledno, usmerjeno v izobraževanje in v javnem interesu;

38. poziva države članice, naj izboljšajo programe medijske pismenosti in digitalnega učenja, da bodo lahko uporabniki razlikovali med uredniškimi, komercialnimi in sintetičnimi vsebinami ter prepoznali tehnike prepričevanja; poudarja, da je treba v te programe vključiti umetnointeligenčno pismenost, da bi omogočili prepoznavanje vsebin, ustvarjenih z umetno inteligenco, ter povezanih tveganj manipulacije in napačnega informiranja;

39. poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami nujno in celovito oceni vpliv digitalnih naprav in storitev, vključno z umetnointeligenčnimi orodji, v izobraževalnih okoljih na učne izide, kognitivni razvoj, dobro počutje, duševno zdravje in razpon pozornosti, da bi podprla njihovo odgovorno uporabo v šolah; poziva Komisijo, naj po potrebi predlaga ukrepe politike, ki bi lahko predvideli ciljno usmerjene omejitve ali prepovedi, zlasti v predšolski vzgoji, da bo uporaba digitalnih tehnologij v izobraževanju strogo pedagoško utemeljena, starosti primerna, sorazmerna in bo temeljila na neodvisnih znanstvenih dokazih, tako da bodo ta orodja podpirala učne procese, ne pa jih nadomeščala;

40. spodbuja države članice, naj omogočijo stalno usposabljanje za izobraževalce – v formalnem, neformalnem ali priložnostnem izobraževanju – in knjižničarje na področju medijskega in digitalnega izobraževanja, ki bo podprto z ustreznim financiranjem; poziva Komisijo, naj izboljša usposabljanje na področju medijske pismenosti prek centrov za varnejši internet, platforme za boljši internet za otroke in ustreznih platform EU;

41. poziva Komisijo in ustrezne nacionalne regulativne organe ali telesa, naj izvajajo izobraževalne kampanje in kampanje ozaveščanja javnosti o medijski pismenosti in digitalnem učenju, da bi povečali ozaveščenost o tem, kako digitalna okolja oblikujejo vedenje na spletu, ter o razpoložljivih ukrepih starševskega nadzora, veljavnih pravnih obveznostih spletnih platform in razpoložljivih podpornih mehanizmih, vključno z organizacijami, ki zagotavljajo dostopno podporo na področju duševnega zdravja;

42. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo vseživljenjsko medijsko pismenost in digitalno učenje za vse državljane, namenjeno odraslim, starejšim in ranljivim skupinam prebivalstva;

43. priznava vlogo javnih knjižnic, skupnostnih centrov in organizacij civilne družbe kot zaupanja vrednih, dostopnih in vključujočih vozlišč za medijsko pismenost in digitalno učenje, ki prispevajo k socialni vključenosti, demokratični udeležbi ter enakemu dostopu do znanja, kulture in informacij; poziva države članice, naj okrepijo partnerstva in povečajo naložbe v te ključne lokalne infrastrukture z ustreznim financiranjem, usposabljanjem osebja ter dostopom do najnovejših digitalnih orodij in virov;

44. poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju z akterji, ki delujejo v javnem interesu, in ustreznimi deležniki podprejo razvoj odpornih in zaupanja vrednih digitalnih ekosistemov, ki bodo okrepili digitalno odpornost Evrope, pluralnost medijev ter dostop državljanov do točnih in zanesljivih informacij;

45. poziva države članice ter njihove regionalne in lokalne oblasti, naj inovativno in ustvarjalno spodbujajo medijsko pismenost in digitalno izobraževanje v urbanih okoljih, tako fizičnih kot tudi digitalnih, da bi spodbudile demokratično udeležbo in državljansko udejstvovanje; poudarja, da imajo mesta ključno vlogo pri varnosti in zaščiti javnih prostorov, na katere vse bolj vpliva informacijsko okolje;

° °

46. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.